

Koosoleku memo

Ida-Virumaa külastuskorralduskava tööühma kohtumine

Ida-Virumaa külastusala

17.12.2018

Juhatas: Heinar Juuse

Protokollis: Kerli Karoles-Viia

Osalejad: Katrin Jürgens, Maret Vildak, Triin Amos, Janar Aleksandrov, Koidu Simson, Tiina Selart, Marju Paas, Kerli Karoles-Viia, Paul Kesküla, Aune Ferschel, Anne-Ly Feršel, Veronika Plotnikova, Heinar Juuse

Päevakord:

1. Sissejuhatus, kava tutvustus

Kerli Karoles-Viia tutvustas RMK külastuskorralduse tegevusvaldkonda, loodushoiuobjektide külastustrende ja külastuskorralduskava (edaspidi KÜKa) uuendamise protsessi.

2. Eelmise kavaperioodi täitmine

Heinar Juuse tutvustas eelmisel kavaperioodil kavandatud ja tehtud suuremaid ehitus- ja rekonstrueerimistöid, rahastamisallikaid ning kitsaskohti majandamisel.

Igal aastal on külastusala objektide parendamiseks kasutada RMK eelarvelisi vahendeid. Aastatel 2012 – 2018 oli võimalus kasutada ka ERF ja ÜF programmi rahastusi, mille tulemusena on rekonstrueeritud:

2012 Konsu telkimisala,

2012 - 2016 Oru pargi teerajad, balustraad, parkla ja valgustus

2014 projekteerimise aasta

2015 Kotka matkarada

2017 lisaku vaatetorn ja Varessaare metsaonn

2012 aastal rekonstrueeriti eu rahastusel ühisprojektina mitmed RMK looduskeskused, kust sai rahastuse ka Kauksi külastuskeskus (endine looduskeskus). Rekonstrueeriti ekspositsiooniruum ja uuendati ekspositsioon.

2018 tegevused: olulise objektina valmis RMK Penijõe – Aegviidu - Kauksi matkatee (Virumaa lõik 396 km), mis võimaldab hästi tutvustada Ida-Virumaale iseloomulikke eriilmelisi maastikke. Rekonstrueeriti mitmed lõkkekohad, lisaks Kurtna matkarada, Selisoo matkarada, Seljamäe õpperada, kus koostöös looduskaitsefondiga valmisid vaatekohtade infotahvlid, üks laudtee lõik ootab ELF-i kraavide sulgemise tööde lõpetamist. Viidi läbi traditsioonilised Üritused – Seenepäev ja Taimepäev.

3. Järgmiseks kavaperioodiks üldiste eesmärkide tutvustus, täiendamine. Koostöövõimalused kohalike omavalitsuste, Keskkonnaameti jt huvipooltega.

Heinar Juuse tutvustas KÜKa RMK sisemise tööühma töö tulemusena valminud alakeskseid profile, lahendamist vajavaid probleeme ja üldiseid arengusuundi.

Arutleti järgmistel teemadel:

- KÜKa-sse lisatakse Alutaguse rahvuspark. Peipsi põhjaranniku puhkeala loodushoiuobjektid võimaldavad suuremate külastajahulkade kogunemisi ja kulutavamaid tegevusi (telkimine, lõkke tegemine jms). Rahvuspargis eesmärgiks on eelkõige teadlikkuse kasv ja teavitamise kvaliteedi parandamine. Vajalik on sõnastada ka Alutaguse rahvuspargi profiil. RMK kaalub 2019. aastal rahvusparki objektidele loendurite paigaldamise võimalusi.
- KKA Alutaguse rahvuspargist. Alutaguse rahvuspargi uus logo valmis (mustvalge ja värviline variant). Alutaguse rahvuspargi koostöökogu jaanuari I pooles. Kahe aasta pärast valmib Alutaguse rahvuspargi kaitse-eeskiri, hetkel Muraka ja Agusalu eeskirjad vanad. Lisakul saab olema rahvuspargi keskus, kus arendatakse ka ekspositsiooni. KKA plaanib läbi viia külastuse uuringu Alutaguse rahvuspargis (mobiilpositsioneerimise põhine).
- Ettepanek: Peipsi põhjaranniku puhkeala profiilis tuleks korrigeerida sõnastust ja vältida terminit „ulukid“ (viide jahindusele).
- Muraka matkarada ja metsaonn on likvideeritud, Muraka raba kaitseväärtusi eksponeeritakse Kotka matkarajal. Taristu ümberkorraldamisel ja püsivuse parandamisel on eriti oluline teha koostööd KKA, RMK ja KOV vahel.
- Teavitamine. Kogu külastusalal vajab teavitamise pool tulevikus tugevamat ja sisulisemat sisendit, terviklikku lähenemist (Alutaguse rahvuspark). Vajalikud uued teavitamise lahendid. Prioriteediks infotahvlite tekstimaterjalide uuendamine. Külastajate teadlikkus kaitsealal viibimisest on madal. Sotsiaalmeediat ja trükiseid kasutatakse hästi - vallalehtedes jms toimub pidev teabe jagamine ja külastajate teadlikkuse parandamine.
- Oru park. Arutelu käigus tõdeti, et pargikülastajatele oleks lisahüvedeks teabekeskus, wc-d. Mitmed ettepanekud: lahendada teabekeskus nt. palmihoone või lossi platsi all oleva keldri kasutusele võtmise baasil. Märgiti ka võimalust loodava geopargi keskuse asukohana. Vald on avalikustanud soovi taastada Oru pargis olevat lossi, praeguseeni pole projekti eestvedajad KKA-lt sisendit küsinud. Oru lossi taastamine on väga kallis, külastajatele kunagisest hiilgusest ettekujutuse saamiseks võiks teha lossi maketi.
- Külastuskeskuse teema. Kauksi külastuskeskus planeeritakse rekonstrueerida välisfinantseeringute toel. Eesmärk on korrastada kõrvalhoone (koos inva-DC-ga), luua külastusala/tervitusala keskuse külastajale (hetkel ruum kitsas ja liigendatud), vajalik on anda hoonele juurde avarust. Avaramad võimalused annavad paremad tingimused ka Alutaguse rahvuspargi tutvustamiseks ja

teabe jagamiseks. Vajalik on külastuskeskuses teavitamise kava väljatöötamine ja ekspositsiooni uuendamine.

- Koostöö ettevõtjatega. Külastuskeskust kasutatakse ürituste/seminaride korraldamiseks. Külaseltsiga, matkaklubiga koostöös viiakse läbi ühisüritusi, programme ja retki. RMK taristu kasutamine kohalike ettevõtjate ja organisatsioonide poolt.
- Konfliktisituatsioonid erinevate külastajagruppide vahel. Olukord on paranenud nt. Raadnal. Ojatagusel on konfliktid, suhteliselt lärmakamad külastajad, Uusküla ja Raadna on rahulikumad piirkonnad.
- Maastikukaitseliste tööde tulemusena on maastikuseisund Kauksis paranenud. Teostatakse amortiseerunud piirete ja laudteede eemaldamist, seisundi ja külastajate käitumise seiret. Vajadusel taastatakse piirded ja käigurajad.

Valdadega koostöö teemad:

- Rajatav kergliiklustee annab paremaid võimalusi külastajate liikumiseks ja suunamiseks. Ettepanek: tegevuskavasse lisada koostöös KOV-iga Kurtna matkaradade alguse viimise Pannjärve Tervisespordikeskuse alale. (n.ö Alutaguse rahvuspargi värava tekitamine). Keskuses on vajalik infrastruktuur (parklad, kohvik, wc-d ja pesemisvõimalused, prügikastid), puudub piisav infomaterjal. Keskus saab juurde külastajaid, kellele pakkuda ka tasulisi teenuseid. Rahvuspargil on lihtsam külastajaid harida ja hallata (sh loendada). Ettepaneku maksumuse osas täpne teadmine puudub – võimalusi idee arendamiseks on palju. Alustada tuleks mõne infotahvli ja viitade paigaldamisega.
- Rajatava rannahoone (KOV) ja külastuskeskuse koostöö.
- Prügimajandus - on häid näiteid koostöisest prügikorraldusest. Oluline on, et vallad suhtuksid kriitiliselt prügilepingutest vabastamistesse, eriti suvituspiirkondades. Arutleti ka prügi äraveo sageduste, prügi sorteerimise võimaluste ja suur- ning ohtlike jäätmete äraandmise võimaluste üle. Valdades on olukord väga erinev. Siin saab koostööna väga palju parandada. Jäätmejaama rajamine KOV on viie aasta perspektiivis. Vajalik on ka üldise „prügisuhtumise“ kujundamine teavitus- ja loodusharidustegevuse kaudu.

Otsustati:

RMK edastab tööühma koosoleku materjalid kõikidele tööühma liikmetele ja www.rmke.ee Ida-Virumaa külastusala külastuskorralduskava lehele. RMK uuendab kava materjale ja olenevalt tagasidest ning erinevate osapoolte huvist otsustakse järgnevate kohtumiste vajadus. Koosolekul mitteviibinud tööühma liikmetel palutakse omapoolsed ettepanekud ja probleemkohad edastada kirjalikult Ida-Virumaa KÜKa koostajatele: heinar.juuse@rmk.ee